

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A jogvédő iroda és az emigránsok együtt működnek Nemzeti „érzékenykedés” nélkül megbélyegezik a nemzetet

Bécs, március 17. Azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a magyarországi kisebbségi pártok jogvédő irodája, élén Apponyi Albert gróffal, a külföldhöz kiáltványt akar inténi, amelyben a külföld segítségét kéri a magyar kormánytól a választásokat előkészítő szerelmes és erőszakos magatartása ellen, a bécsi emigránsok körében élénk tevékenységet váltott ki oly irányban, hogy még ezen kiáltvány megjelése előtt a külföldt hasonló irányú információkkal lássák el, hogy a kiált-

vány megfelelő talajra találgat, másrészt pedig igen sokat várnak e kiáltványtól és annak hatásától saját céljaink szempontjából is.

Júsi Oszkár a Bécsi Magyar Ujság március 17-iki számában felszólítást intézett az összes „igaz” magyarokhoz, hogy „félre-
 téve minden nemzeti érzékenykedést”, csak azzal törődjenek, hogy az egész világ előtt megbélyegezzék a Bethlen-Gömbös-féle választási eljárást.

Az ország szilárd kormányzást kíván

A budapesti lapok egyrésze hetek óta irigykedve nézi az egységes párt nagy terjeszkedését az egész vonalon. Mindenféle mester-séges eszközökkel igyekeznek egyes jóhiszemű politikusok között a bizalmatlanság magvát elhinteni. Azt a tüntetést, a melyet a régi kizs-gazdaképviselek nagyatádi Szabó István mellett

rendeztek, a Herceg Sándor volt képviselő el-nökölte alatt megtartott értekezleten, ezt is úgy tüntetik fel, mint egy külön akciót. — A valóság az, hogy az egész ország közönsége amely beleunt az állandó kormányválságba és a parlamenti harcokba, békeességet, rendet és nyugalmat akar és szilárd kormányzást.

Az egységes párt nagy győzelemre számíthat

107 képviselőjelöltje van már a pártnak és mindenütt a legnagyobb szeretettel fogadják őket. A jelölések az ország minden kerületére néve a jövő hét folyamán fognak megtörténni. A vidékről érkező küldöttségek arról

tesznek tanúságot, hogy a nagyatádi Szabó István és Bethlen István gróf vezetése alatt álló keresztyén kizs-gazda, földműves és polgári párt fölényesen nagy győzelmet fog aratni a választásokon.

Az ellenzék elvesztette a nép bizalmát

A pártvezetők be fogják járni az ország egész területét. Legközelebb Hódmezővásár-helyen. Szentesen, Felsőgyházán fognak beszélni, majd Debrecen, Kaposvár, Pécs, Zalaegerszeg, Nyíregyháza, Békéscsaba, Berettyóújfalú, Kecs-kemét és Szeged következnek. Az ellenzéki lapok egyrésze allandóan arról ír, hogy a ha-tóságok részéről ilyen és olyan eszközök vé-tetnek igénybe az ellenzéki szervezkedési moz-galmak megállítására. Ez azonban semmi egyéb, mint leleplezése annak, hogy az ország közön-sége beleunt a turbulens ellenzéki politikába. Drózy Győző legutóbbi tolnai utjában volt pártvezérét, akit hűtlenül elhagyott, nagyatádi Szabó Istvánt mindenféle inszINUÁCIÓKKAL illette. Tolna falusi népe Drózyt egyszerűen nem is engedte szóhoz jutni és kisépűzte Tolna te-rületéről. Így van ez az egész országban.

tásokon. A keresztyén kizs-gazda földműves és polgári párt programja annyira népszerű, realis, hogy nincs szükség semmiféle terrorisztikus eszközökre. A nép szeretete és bizalma fogja a győzelmet meghozni.

A Keresztyén Kizs-gazda Földműves és Polgári Párt intéző-bizottsága ma délután ülést tartott.

Az intéző-bizottság tudomásul vette Göm-bös Gyula ügyvezető alelnök jelentését, gróf Bethlen István miniszterelnök és nagyatádi Szabó István miskolci utjáról. Jelentést tett az egyes frakciók működéséről, amelyek bár jó-hiszeműek, de kifelé azt a látszatot kelthetik, mintha a pártnak nem volna meg az egység. Az intéző-bizottság megállapította, hogy a multkor is csak jónszemű eljárásról volt szó és ezzel teljesen tisztázottnak tekintik ezt a kérdést.

Az intéző-bizottság végül megbeszélte a miniszterelnöknek március 25 és 26-iki hód-mezővásárhelyi utját.

A Haller-csoport husvétkor pártkongresszust tart

A kettészakadt keresztyén párt Haller-csoportja pénteken este intéző bizottsági ülést tartott az Egyetem-utcai palotában. Az ülésen egy-egy szervezet több taggal képviseltette magát. Megjelentek a győri, pápai, szegedi szervezet kiküldöttjei is. Ezek közül a pápai volt az egyetlen, amely mereven leszegozte csatlakozását Hallerék mellé. A győri kiküldött azt fejtette, hogy a keresztyénpártoknak a keresztyén alapon való közös működésre kell törekedniük. Figyelmébe ajánlotta Hallernek, hogy legutóbb Győrön épen ő volt az, aki ezt az eszmét felvetette. A szegedi szervezet ki-küldöttje nem foglalt határozott állást és a fel-

szólalók túlnyomó része amellett volt, hogy várják meg a husvétkor összehívandó pártkon-gresszust és annak döntése szerint járjanak el. Az erzsébetfalvi szervezet bejelentette, hogy bármilyen pártba lépjen be volt képviselőjük Taszler Béla, mindenüvé követni fogják őt. Az értekezlet végén Haller István bejelentette, hogy a vezetése alatt álló frakciónak eddig 75 jelöltje van.

— A magyar követ a pápánál. Rómából jelenti a Stefani ügynökség: XI. Pius pápa kihallgatáson fogadta Somsich gróft, Magyar-ország vatikáni követét.

A magyar faj és a külpolitika

Manapság gyakran halljuk különösen olyan emberektől, kik az Ausztriával való dualizmus gondolatköréből még nem tudták magukat egészen kiszabadítani, hogy a magyar faj nélkülözi a külpolitikai érettséget és ennek alapján arra a meglehetősen merész következtetésre jutnak, hogy a magyar nemzeti királyok külpolitikát tulajdonképpen nem is csináltak. Mielőtt e kérdés fejtegetésére rátérnénk, el kell ismernünk, hogy a magyar nemzet az évszázados monarchikus államformában tényleg meglehetősen eltompultsággal nézte a külpoliti-kai eseményeket, ami teljesen érthető, hiszen önálló magyar külpolitika nem volt, viszont a nemzet függetlenségeért a dinasztiával vívott harc állandóan igénybe vette politikai érdeklődését. Ez azonban még nem bizonyítja, mintha a magyar faj nélkülöznék a sikeres kül-politikához szükséges tulajdonságokat. Meg-győződésünk, hogy Magyarország független állami életének csak néhány éve alatt is tel-jes mértékben vissza fogja nyerni a magyar társadalom azt a fogékonyságot, melyet min-den más önálló nemzeti életet élő és önálló külpolitikát folytató nép felmutathat.

Ellenben a legélelnebben titakoznunk kell ama föltevés ellen, hogy a magyar nem-zeti királyok a multban nem folytattak ered-ményes külpolitikát, illetve nem volt meg az európai értelemben vett külpolitikai érzékük. Az alábbiakban a magyar történelem, illetve az árpád-házi királyok korából csak néhány olyan momentumot ragadunk ki, melyek kiáltó bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy az Ár-pád-ház uralkodói igenis a legtökéletesebb mér-tékben rendelkeztek külpolitikai látókörrrel s a külpolitikai eseményeket az ország érdekében nagyon sikeresen ki is használták. A felsorolt esetek főként azok, melyekkel ezek az uralko-dók a fenyegető katasztrófákat előzték meg s ezzel nemzetünk megmentőivé lettek.

Géza vezér a kalandozásokból származó 933-ik és 955-ik évi vereségek után eltöltötte a további kalandozást, ehrendelte a letelepedést, behívta a keresztyén hittérítőket. Géza és fia Szt. István a törzrendszer és pogányság meg-szüntetésével megelőzték a biztosan bekövet-kező nyugoti kereszténység együttes tamadá-sát, mely minden körülmények között bekövet-kezett volna és melynek a magyarság rokonok és szövetségeseik segítségével nélkül valószínűleg áldozatul esett volna. — Míg előbb a sokkal hatalmasabb fajrokon hunok, avarok elpusztultak, mert semmiféle elharító politikát nem üztek, a náluk sokkal gyengébb magyarság Géza és Szt. István bölcsessége-következtében fennma-radt s emellett sem faji élete sem független-sége csorbát nem szenvedett.

Szent István nagyszerű politikája páratlan a történelemben. — A keresztyén vallásnak előre megfontolt önkéntes terjesztésével any-nyira lekötölte II. Szilveszter pápát, hogy Szilveszter Istvánt apostoli királyi címmel és koronával tüntette ki s Magyarországhoz való eme közeledése következtében — a pápa lévén abban az időben a legerősebb külpolitikai faktor — a leghatalmasabb külpolitikai összekötteté-seket biztosította Magyarország számára. — István ezzel a tényével a függő hűbéri viszonyt úgy a császár, mint a pápa részéről kikerülte. — Európaszerte elismert, befogadott, de egyben minden hatalomtól független magyar királyságot teremtett.

Ezt a kiváltságos helyzetet még megerősítette Szt. László, aki apostoli buzgalomával megmentette az ország függetlenségét VII. Gergelytől, attól a hatalmi pápától, aki IV. Henrik német császárt Canossában porig alázta. IV. Béla külpolitikai iránykeresését legjobban megvilágítja az a tény, hogy érezve a rokonságunkból folyó veszélyes helyzetünket, a magyarokkai fajrokon népek szövetségét megszerző kiküldötte Julian barátot Ázsiába, hogy fajrokonaiakkal kapcsolatot keressen. VI. Béla ezzel a tényével a turáni eszmének apostolává is lett.

Magyar vérrokon településeket is akart Magyarországon létesíteni, hogy az erősen megfogyatkozott magyarság sorait fajrokon törzsekkel pótolja.

IV. vagy Kun László az Ottokár ellen vívott híres dürnkruti ütközettel megelőzte Magyarországnak szláv gyűrűbe való bekerítését, tehát ugyanazt a veszélyt, melyet a világháború után sajnos, már nem tudunk kikerülni. IV. László nem lelkesedett Habsburgi Rudolfért, mégis Rudolfnak adta a döntő segítséget Ottokár cseh király ellen, mert érezte, hogy a szláv bekerítés nagyobb veszedelem a német többszedságnál. A dürnkruti ütközetnek azonban még egyéb világtörténelmi következményei is lettek. A latin-germán faj megszabadult a szláv hódítástól s új fajleszigező államként Ausztria keletkezett. A nagy cseh-morva birodalom megtört és ezzel Középeurópa nyugodalmá helyreállott. Habsburgi Rudolf megerősödött Európa legerősebb császári székében, a római császári székben és IV. László és magyarság részére biztosítva volt eme legerősebb európai állammal való külpolitikai viszony.

Az Árpádok bölcsessége hazát szerzett a magyarságnak és fenntartotta azt a latin, szláv, germán népfajok között, ahol mint fajleszigező, fajkibékítő és viharfogó ország oly nehéz hivatást töltött be, amelyre talán Európának egyetlen népe sem lett volna képes.

Ezzel a néhány példával Magyarország történetének csak egy meglehetősen rövid periódusából vázoltuk azokat a külpolitikai rendszabályokat és lépéseket, melyeket a magyarság tett s melyekből kitűnik külpolitikai érettségünk. A magyar történelem több figyelemmel való áttanulmányozása során azonban mindig több és több olyan esetre bukkanunk, melyekből a magyar faj külpolitikai érettsége még jobban kitűnik.

Hisszük, hogy azokat a tulajdonságokat, melyek belőlünk hiányoznak, hogy kormányunkat egy öt teljesen megértő társadalom támogassa külpolitikai lépéseiben, néhány esztendő alatt kipótoljuk, illetve visszanyerjük s hisszük, hogy ha a teljes külpolitikai érettséget elértük, akkor meg fognak szünni azok a jelenségek, melyek a kívülről szemlélő előtt úgy tüntetik fel Magyarországot, mintha itt minden egység hiányzana: végül hisszük, hogy mielőbb anyai külpolitikai érettségünk lesz, hogy bár befelé egymás között bármilyen politikai harcot vivünk, a külföld felé a legteljesebb egységet mutatjuk. Ehhez azonban szükséges, hogy a pártpolitikai elvakult szöveg helyébe mindenütt a hazafias megfontolás s a hazának aggodó, féltő szeretete lépjen.

Az olasz külügyminiszter Fiuméről

Róma, márc. 17. (Stefani.) Schanzer külügyminiszter a kamarában részletesen ismertette a fiumei helyzetet.

Noha a fiumei kérdés komolyan érinti az olaszok érzelmét, — mondotta többek között — mégis nemzetközi megvilágításban kell szemügyre venni. Ezért szigorúan el kell ítélni azoknak a viselkedésnek, akik a törvényes hatalmak és a parlament akarata ellenében akarnak intézkedni Fiume sorsáról.

A kormány szükségesnek látta, hogy Fiumében a lelkek megnyugvásáért és a pártok kibéküléséért törvényes helyzet álljon elő és hogy valóban fiumei kormány alakuljon, amely a fiumei nép szabad akaratának őszinte megnyilvánulásával foglalja el helyét. Egy ilyen kormánynak Olaszország kész a legőszintébb és legteljesebb erkölcsi és gazdasági támogatást nyújtani.

Osztrák rablógazdálkodás Nyugatmagyarországon

Kettéosztják a megszállott magyar területet

Bécs, március 17. Az „Arbeiter Zeitung“ a nyugatmagyarországi állapotok jellemzésére közli Mayerhoffer dr. németújvári kerületi főnöknek a nyugatmagyarországi tartományi kormányzósághoz intézett levelét, amelyben ezeket mondja:

— Amióta az osztrákok bevonultak Nyugatmagyarországba, az életmiszterek ára épen 40 százalékkal emelkedett. Ennek oka főként az, hogy az osztrák katonaság szervezett bűntudást üz és a katonák a bécsi és gráci életmiszterületek ügyökei.

A lakosság efeletti elkeseredése folytonosan nő. Valamikor kiadtak ugyan parancsot arról, hogy milyen mennyiségű életmisztert vihet magával a katonaság szabadságra, de ezzel a parancssal nem sokat törődnek.

A katonák Nyugatmagyarországon jó üzleteket köthetnek, és a lakosságra nézve a

szakadatlan árdrágításokkal olyan csapást jelentenek, mint annak idején Wallenstein katonái jelentettek. Ennek a rendkívül beteges állapotnak egyébként nincsen hatáson ellenszere, mint-hogy csak ritka esetben lehet konkrét eseteket bebizonyítani. Az egyedüli hatékony eszköz a szövetségi hadsereg visszarendelése volna.

Különösen jellemző, hogy a bandabetörésekről szóló híreket a szövetségi hadsereghez közelebbi forrásból terjesztik azzal a céllal, hogy a hadsereg nyugatmagyarországi tartózkodásának okát adják. Ezért azt javaslom, írja a kerületi főnök, hogy az egyedüli hasznos hozó műszaki alakulatok kivételével a szövetségi hadsereget vigyék haza.

BÉCS, márc. 17. Az osztrákok a megszállt nyugatmagyarországi részek kettéosztását tervezik. A déli rész Stájerországgé, az északi rész Alsó-Ausztriáé lesz.

Nem halasztják el a genovai konferenciát

A kisanant Magyarországot elszigetelésére törekszik

London, március 17. (Wolf.) A Reuter-ügynökség hivatalos olasz forrásból jelenti, hogy bizonyos oldalról zavarzó mesterkedés ellenére sem halasztják el a genovai konferenciát és az olasz kormány nagyban készül a nemzetközi találkozásra. A főtükorság Rómából Genovába költözött. Április 10-e előtt mindent elkészítenek. Az elnök az új olasz miniszterelnök lesz.

A londoni szakértői konferenciát a Reuter-ügynökség értesülése szerint, a küszöbön nyitják meg. A külföldi szakértőket vasnapra várják Londonba. A pénzügyi szakértők a konferencián beszámolnak korábbi tárgyalásaikról és megtárgyalják azokat a kérdéseket, amelyek Genovában szünyegre kerülnek.

Budapest, március 17. A külügyek intézésében vezető szerepet játszó magyar politikusok a Genovában összeülő nemzetközi konferenciának Magyarországot illető esélyeiről a következőket mondotta munkatársainknak:

— A kisanant minden törekvése oda irányul, hogy Magyarország a genovai konferencián teljesen izolálva legyen. Olyan feltételeket akarnak a kisanantba tömörült államok ránk diktálni, amelyek bennünket másodrendű állammá deklasszálják. Ámbar a vendéglátó olaszok szimpátiája mellettünk szól, még sem nézhetünk különös rőzsás eseményekkel a konferencia elé. A kisanant miniszterei előre elkészítik a genovai konferenciára a talajt. Segítségre van ebben a francia politika is, amely minden olyan kérdést, amely valamilyen veszéllyel járna órájuk nézve, kikapcsol, vagy kikapcsolat a tárgyalásból.

A kisanant is bástyákat épít a maga érdekében és már most leszögezte a nagyantant előtt, hogy mely kérdésekben nem enged hozzányulást, vagy ha igen, milyen feltételek mellett. Mindamellott a magyar kormány elmegy Genovába, részt vesz a konferencián és reméli, hogy az ország és Középeurópa gazdasági nyugalma érdekében mégis sikerül valamit elérni. A magyar delegáció valószínűleg április 8-án indul Budapestről Bécsen keresztül Genovába.

Illetékes helyről azt az információt kaptuk, hogy különösen Anglia kíséri rokonszenvvel Magyarországot szereplését a genovai konferencián. Maga Keynes mondotta egy ízben, hogy Magyarországnak ki kell használnia a genovai konferenciát és meg kell ragadnia az alkalmat, hogy gazdasági elszigeteltségének béklyóit lazítsa és keresse az összefüggést azokkal az államokkal, amelyekre legjobban rá van utalva. Magyarország gazdaságilag csak akkor fog szabadon érvényesülhetni, ha a szabadforgalom olyan területeket nyithat meg részére amelyeket ma még ellenséges indulatu államok tartanak előtte elzárva és megszállva.

Bern, március 16. A Svájci Távirati Iroda jelentése szerint a spanyol kormány a semleges államokat, a genovai konferencia programjának megbeszélése céljából, értekezletre hívta meg. Itt elterjedt hírek szerint Branting svéd mi-

niszterelnök a Stockholmban akkreditált semleges diplomáciai képviselőket szobatra a genovai konferencia ügyében értekezletre hívta össze. Ez alkalommal a semleges országok előzetes konferenciájának egybehívatását is tárgyalni fogják.

Stockholm, március 17. Jól értesült körökben az a vélemény, hogy a skandináv miniszterek értekezlete összefüggésben áll Svédország új külpolitikai orientációjával.

Páris, március 17. (Havas.) A nemzetek szövetségének tanácsa legközelebb összeül, még pedig valószínűleg Párisban. A tanács első sorban azzal a kérdéssel szándékozik foglalkozni, hogy a szövetség milyen formában vegyen részt a genovai értekezleten.

Páris, március 17. (Havas.) A külügyminiszterek végeleges megállapítás szerint március 22-én ülnek össze, hogy a közeli Kelet problémáit megvitassák.

Páris, március 17. Jules Cambon lemondott a nagyköveti konferencián az elnöki tiszteről. Levelében, amelyet a miniszterelnökhöz intézett, közli, hogy a Banque De Paris alelnöki állására fogják megválasztani. Poincaré tudomásul vette a lemondást.

Kommunisták Makón

Makó, március 17. A Budapesten leplezett kommunista szervezkedés szálai Makóra is elnyultak és a makói rendőrség hosszas nyomozás után a földmunkásság körében megindított titkos szervezkedésről rántotta le a leplet. 11 egyént a rendőrség letartóztatott. Valamennyinél kommunista nyomtatványokat és bécsi vörös újságokat találtak. Ma valamennyit átkísérték a szegedi kir. ügyészséghez.

A földreform

Budapest, márc. 17. Mayer János földmivvelésügyi miniszter a varmegyei kir. gazdasági felügyelőségekhez a földbirtokreform végrehajtásánál követendő eljárás tárgyában rendeletet küldött, amely a földreform körébe tartozó teendőkre nézve részletes utbaigazításokat tartalmaz. A földmivvelésügyi miniszter a földreform állandó nyugtalanságot keltő kérdését bizonyos nyugvópontokhoz kívánja eljuttatni, amely a rendelkezés a mezőgazdasági termelés érdekei és a birtokos szempontjára is különös súlyt helyez.

A rendelet kiterjed az állami, elővásárlási és megváltási jog gyakorlására, a házhely rendezésre, a haszonbérletekre, a kis haszonbérletekre, az ingatlan eldarabolásokra, parcellázásokra stb.

A rendelet szerint a gazdasági felügyelők azokban a községekben, ahonnan az érdekeltek ilyen kérelmeket terjesztettek elő, helyszíni eljárások útján fogják beszerezni a földbirtokreform rendezési ügyek érdemleges tárgyalására szükséges tájékoztató adatokat.

A jövő évi gabonaellátás

Ankét a közellátás biztosításáról

Budapest, márc. 17. A gabonaellátásnak a folyó időben támadt nehézségei arra az elhatározásra bírták a közellátási minisztert, hogy már most tűzze napirendre a jövő kampány szabályozásának ügyét.

Bud János dr. közellátási államtitkár most hivatalos formában kívánja a közellátás problémáját megvitatni és előkészíteni. A feladatot a Közellátási Tanácsra bízta, amely beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint még ebben a hónapban ankétre hívja össze a tanács összes szakosztályait, úgy hogy a kérdéshez a Közellátási Tanács összes tagjai hozzájárulhatnak.

A Közellátási Tanács már össze is állította az ankét kérdőpontjait s a vonatkozó anyagot a Tanács tagjai tegnap megkapták. A kérdőpontok a gabonaellátás minden részletkérdésére kiterjednek, úgy hogy a tanácskozás igen alaposnak és magas színvonalúnak ígérkezik.

Az érdekképviseletek a jövő hét elején kezdik meg a tanácskozásokat ebben a kérdésben. A Közellátási Tanács azután az összes javaslatok feldolgozása alapján fogja megállapítani a közellátás jövő kampányának programját. Előzetesen a kormány ebben a kérdésben nem kíván állást foglalni, mert hiszen az ankétnek éppen az a célja, hogy minden életrevaló javaslat meghallgattassék.

A múlt kampány sima lebonyolítását tudvalevően a malmok magatartása is megnehezítette. Hogy az őrlelési forgalom, a gabona-eladás minő módon oldható meg, arra nézve már több javaslat van a közellátási minisztérium birtokában.

A jövő kampányban a szakkörök a mainál valamivel magasabb árakat várnak. Mindenesetre sok függ attól, hogy miként alakul a buza világpártsága. Gazdakörökből eredő hírek szerint már előfordultak előzetes kötések a jövő termékre 2400 korona körüli áron. Az ilyen előzetes kötéseknél azonban nem szabad nagy jelentőséget tulajdonítani.

Az OMB felszámolása

Magyarország megszabadul a tehertől

Bécs, március 17. A mai sajtóértekezleten Thas miniszteri tanácsos részletesen beszámolt az Osztrák-Magyar Bank felszámolásáról. Ausztria és Magyarország az egyezmény értelmében megszabadulnak azoktól a kötelezettségektől, amelyek a békeszerződés után még rájuk hárulnak: megszabadulnak mindazon háborús adósságoktól, amelyek őket a bankkal való forgalomban terhelték.

Ausztriának és Magyarországnak a háború után a felszámolás napjáig, 1919 szeptember 10-ig kiadott hadikölcsönökből eredő kötelezettsége a Jegybankkal szemben körülbelül 42 milliárdot tesz ki, amiből mintegy 29 milliárd automatikusan esik a békeszerződés szerint. Még körülbelül 20 milliárd papiradósság marad hátra. Ennek az összegnek körülbelül hététharmad része Ausztriára marad és egyharmad része Magyarországra esik. Ezért Ausztria és Magyarország a békeszerződés értelmében egyrészt a külföldi bankjegy tulajdonosokkal, másrészt az utódállamokkal szemben szavatosságot vállalnak. Az egyezmény végrehajtása után Ausztriával és Magyarországgal szemben semmi igény sem fog fennállani.

Az osztrák és magyar kormányok a papiradósságokon kívül aranyadóssága is állott fenn az Osztrák-Magyar Bankkal szemben. Ezeket az adósságokat is leörlesztetteknek tekintik. Ezzel szemben Ausztria és Magyarország, amennyiben az egyezményt a nemzetgyűlés és többi illetékes fórum, elsősorban a jóvátételi bizottság és azok a kormányok, amelyek a ratifikálást maguknak fenntartották, jóváhagyták, végleg lemondanak az aranykészletre vonatkozó tulajdonjogi igényekről. A két állam kormányának az a nézete, hogy a bank aranykészletére vonatkozó tulajdonjogi igényei a bankkal létrejött megállapodás és a békeszerződés 208-ik szakasza értelmében teljesen megokoltak.

Tulzott hírek a volt királyi pár helyzetéről

A magyar kormány eddig öt milliót juttatott rendelkezésükre

Budapest, márc. 17. Zita királyné egyik udvarhölgyének a bécsi sajtóban megjelent levelével kapcsolatban a magyar sajtó egyrésze sok szempontból helytelen beállításban tárgyalta Károly király és családjának anyagi helyzetét.

Mint hivatalos helyről közlik a MTL vel, a magyar kormány Károly királynak és családjának rangjához illő megélhetést, tőle telhetőleg már a múltban is biztosítani óhajtott és a királyi javak gondnoksága révén, az ingatlanok fenntartásához szükséges forgatóke levonása után eddig 5 millió korona összeget juttatott IV. Károly rendelkezésére.

Megjegyzendő, hogy a Habsburg-család javainak Csonkamagyarországon csupán egy kis része maradt meg, amelyek körülbelül 47.000 kat. holdat kitevő ráckerei uradalomból, a Budapesten az Apponyi-téren levő bérházból és nagyobb borkészletből állanak. Miután a javak jövedelmezősége nem állott arányban IV. Károly kormány még a múlt év nyarán megadta Károly király megbízottja Grätz Gusztáv dr-nak a felhatalmazást arra, hogy a vagyontárgyakat a kormány ellenőrzése mellett értékesítse és a befolyó pénzüsszeg gyümölcsöző befektetéséről gondoskodhassék. Az értékesítésre vonatkozó konkrét megbízást Grätz Gusztáv másra ruházta át. A kormány tudomása szerint

azonban ebben az ügyben ezideig még semmiféle megoldás nem történt.

Az eladásra vonatkozó felhatalmazás kapcsán a magyar kormány mindössze azt kötötte ki, hogy a Magyarországon levő vagyon átlaga meg nem csonkítható, innen csupán a jövedelem utalható ki. A magyar kormányt ennél a megszorításnál az a két szempont vezette, hogy egy több száz milliós vagyonnak az országból a külföldre való kiengedése egyfelől súlyosan érintené az országnak amugy is nehéz gazdasági helyzetét, másrészt ennek a vagyonnak a külföldre való engedése esetén ugyanaz a helyzet állana elő, mint amely a Bécsben levő gobelinek értékesítése során előállt, midőn az utódállamok a békeszerződés 191. szakasza alapján az eladási árnak megfelelő részére igényüket bejelentették.

Mint hogy a királyi vagyon értékesítése Károly király részéről magánkezekbe tételt le, az értékesítés a kormány feladata egyébként sem lehetett, a kormány minden vele szemben támasztható igénynek a legmesszebbmenőleg megfelelt akkor, amikor a király megbízottjának az értékesítésre vonatkozó felhatalmazást megadta s eddig is gondoskodott arról, hogy a vagyonokból befolyó összes jövedelmeket IV. Károlynak kiszolgáltatassák.

Megalakultak az összeíró küldöttségek

A központi választmány első ülése

Debrecen város központi választmánya tegnap délután ülést tartott, melyen a választással kapcsolatos munkálatok megkezdéséről tárgyaltak.

Az ülést délután 4 órakor Csóka Sámuel h. polgármester, a központi választmány elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a megjelent választmányi tagokat, majd felkérte Zöld József tb. tanácsnokot, a központi választmány előadóját, hogy ismertesse a választói jogról kiadott kormányrendelet végrehajtási utasításait.

Ennek megtörténte után a központi választmány a három választókerület szerint három osztállyá alakult és pedig a következőképen:

Első osztály: Elnöke dr. Vásáry István, tagjai: Csóky János, Ekly József, Dr. K. Kun Béla, Dr. Markovics Elemér, Polgáry István, Tóth István, Ungváry József.

Második osztály: Elnöke Dr. Tóth Emil, tagjai: Dr. Fejér Ferenc, Kaszanyitzky Andor, Kernhoffer József, Márk Endre, Sztankay F. Béla, Uhlarik Béla, Zöld József.

Az adózás egyszerűsítése.

Budapest, márc. 17. Vargha Imre államtitkár az adózás aktuális kérdéseiről az alábbiakban nyilatkozott munkatársunknak:

— A készülő javaslatoknak fő jellemvonása és célja az, hogy adórendszerünket leegyszerűsítsük. Mint a miniszter kijelentette, meglepetésekkel nem dolgozik és csupán az adózás rendszerének egyszerűbbé tételével igyekszik lehetővé tenni az állami bevételek biztosítását.

Az előmunkálatok folynak, mindenképp a földváltás kérdésében, amelyet a többi vagyonszállással kapcsolatban meg kell csinálni. Elkészült a háborús nagy vagyonok külön vagyonszállásáról szóló javaslat, elkészült a házadóról, a földadóról és a társulati keresetiadóról szóló előadói tervezet, amely az illeték-reform második része, valamint az illeték-reform harmadik része is.

Előkészületben van továbbá a kereseti adó rendezéséről szóló javaslat és a forgalmi adóra vonatkozó módosítások. A tervezetek magukban fogják foglalni a valuta és deviza üzletek megadóztatásának kérdését is. A javaslatokat a pénzügyminiszter lehetőleg együtt fogja a szakkörökkel megismertetni.

Fosztogatják a vasuti vagonokat

Alig pár hete, hogy a debreceni államrendőrség ártalmatlanná tett egy vasuti kocsi-kat fosztogató tolvajbandát.

A tolvajbanda elfogatása után, már-már úgy látszott, hogy megszűnt a vagonok fosztogatása, de most, pár nap óta — mint értesülünk — újra fokozott erővel törnek fel és lopják el a vasuti küldeményeket. Tegnap is több mint 9 esetről érkezett jelentés. A legérdekesebb a dologban az, hogy a betörők egy cseppet sem válogatósak, mindent ellopnak, amit csak tudnak. Így például elemeltek 3 vastengelyt, 3 üveg likört, 10 üveg rumot, cukrot, egy másik csomagból gittet, a harmadikból lisztet és egy bál csomagoló papírt.

A betörés, illetve lopás legtöbb esetben utközben történt.

A vasuti kocsi fosztogatása már eddig is érzékeny kárt okozott a Máv-nál. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Új törvényszéki bíró. A Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Dr. Lakatos Gábor nyiregyházi kir. ügyészt a debreceni kir. törvényszékhez bírónak kinevezte.

NAPI HIREK

Vasárnapi istentiszteletek

A kollégiumi Oratoriumban délelőtt 10 órakor predikál Szele György lelkész. délután 5 órakor két magyar Dr Révész Imre lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Varga Jenő segédlelkész. délelőtt 11 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész. délután 2 órakor predikál Konrad Zoltán h. lelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Konrad Zoltán helyettes lelkész. délután 5 órakor predikál Uray Sándor lelkész. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Gábor András s. lelkész. délután 2 órakor predikál Mikecz Gábor egyetemi hallgató. Ispótlai templomban délelőtt 10 órakor predikál Dr Révész Imre lelkész. délután 2 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál B. Szabo Gyula th.

Nyilastelepi iskolában délután 4 órakor istentisztelet tart Mezey Béla vallásitanító lelkész.

Vasárnapi iskolák a következő helyeken tartanak: Dóczy-intézetben délelőtt 9 órakor, Kossuth-u. 75. sz. délelőtt 9 órakor, Nőgyeleti Arvaházban délelőtt 9 ó., Pacsirta-u. iskolában délelőtt 9 órakor, Leányutcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza Otthonban d. e. 9 órakor, Kollégium I. kapu, földszint, balra 5 sz. ajtó délelőtt 11 órakor, Homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor, Eötvös u. iskolában d. u. 2 órakor. Cs. p. u. leányiskolában délután 2 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele (Kollégium, I. kapu földszint, 5. sz. ajtó) délután fél 4 órakor.

A Konfirmált iparos Fiúk és Leányok Önképző körének tagjai délelőtt 11 órai kezdettel a Burgondia-utcai iparositanonciskola földszint, fiú 1-ső számú teremben összejövetelet tartanak. Beszél: Kiss Andor s. lelkész.

A Templom Egyesület vegyes énekkarának tanítási órái: hölgyek részére csütörtökön este 6-7-ig, a férfiak részére szombaton este 6-7-ig. Mindenkor a Kollégium ének és zenetermében.

A Róm. kath. templomban, vasárnap (márc. 19-én) fél 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes sz. misék. Fél 10 órakor nagy sz. mise, utána szent beszéd. — Délután, fél 4 órakor kereszt-ut, fél 5 órakor sz. beszéd.

Az ág. evang. templomban (Miklós-utca 3.) márc. 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentisztelet Jónás András h. lelkész végzi.

Miskolczi Lajos főispán installációja.

Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága a március 27-én délelőtt 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés keretében iktatja be a vármegye újonnan kinevezett főispánját Miskolczi Lajos városi főispánt. A főispáni installáció ünnepélyes keretek között fog végbemenni, a meghívott szomszédos törvényhatóságok kiküldöttjeinek jelenlétében. Hír szerint a főispán ünnepélyes installációjára Budapestről több vezető politikus is le fog érkezni.

A részleges tisztújítás megejtése. Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 30-án Miskolczi Lajos főispán elnöke alatt közgyűlést tart. Ezen a közgyűlésen ejti meg a törvényhatósági bizottság a városnál a részleges tisztújítást. A közgyűlés tárgysorozatán a tisztújításon kívül még több városi ügy szerepel. Ezeknek az ügyeknek előkészítésén most dolgoznak a város egyes ügyosztályai.

Iparművészeti főiskola Debrecenben.

Hirt adott a Hajdúföld arról, hogy a Műpártoló Egyesület kezdeményezésére Debrecenben közelebb egy iparművészeti iskola fog létesülni. Most az iskola létesítése tárgyában folytatandó megbeszélésekre a jövő hét folyamán a fővárosból leérkezik Kroó István, az országos iparművészeti főiskola főfelügyelője. Nagyon kívánatos volna, hogy az összes tényezők összefogjanak az annyira nagy jelentőségű terv megvalósítása érdekében.

Utóajánlat a hortobágyi kőudvari legelőre.

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a hortobágyi kőudvari legelő berbeadására a városnál haszonbérleti árverés volt és ezen az árverésen a legtöbbet Kemény Móric debreceni bérli igrte. Most a legelőbirtok bérletére utóajánlatot nyújtott a bérletért utólagosan 220 ezer korona évi bért ajánlott meg. A tanács az utóajánlat folytán a birtokra újabb árverést fog kitűzni.

Adomány. Hadigondozottjaink részére ifj. Schaff János f. hó 13-án rendezett táncestélye alkalmából 500 K adományozott, amit ezután is halás köszönettel nyugtazunk. „Had-ró” vezetősége.

A svájci követ a kormányzónál. Budapestről jelentik: Boucart Károly Dániel osztrak, valamint magyar akkreditált svájci követ, meghatalmazott miniszter, aki a napokban érkezett Budapestre, tegnap tisztelgett Horthy Miklós kormányzónál, akinél mintegy fél óráig időzött. Ugyancsak felkereste Apponyi Albert grófot, Bánffy Miklós gróf külügyminisztert és tegnapelőtt Bethlen István gróf miniszterelnök és neje látták vendégül. Tegnap este Doucet francia követhöz volt hivatalos. Boucart röviddel ezután visszautazott Bécsbe, ahonnan a jövő hónap elején hosszabb tartózkodásra Budapestre fog jönni és Kienaszt Ferencel, a budapesti svájci főkonzullal beható tárgyalást fog folytatni.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága kedden, 25-én délután 3 órakor dr Vargha Elemér tb. főjegyző elnöke alatt ülést tart. Ezen az ülésen a közgyűlés elé kerülő több városi ügyet készítene elő.

Az oktobristák elmaradt gyűlése

Mint a Hajdúföld csütörtöki számában megírtuk, Batthyányi és társai Debrecenbe kérészttek, hogy itt a függetlenségi és 48-as párt cégére alatt megvessék a lábukat. Már előre jeleztük, hogy a debreceni józan polgárságban, mely már épen megelégette a jelszavak harcát, nem fog kedvező fogadtatásra találni az immár céltalan és idejét mult közjogi harcok feltámasztására irányuló kísérlet. Jól látja ez a közönség, hogy csupán az elvesztett hatalom és politikai befolyás visszaszerzése céljából szeretnének egyesek a jelszavak védőpajzsa alatt táborot toborozni, hogy a fennálló alkotmányos rend romjai felett ismét kezükbe vehessék a hatalmat.

Gyűlés tartására kértek engedélyt, amit azonban a rendőrhatalóság megtagadott. Ebből az alkalmából az „Egyetértés” péntek reggeli száma azt írja, hogy a rendőrhatalóság megtagadta a függetlenségi és 48-as párt gyűlésének engedélyezését. Megállapíthatjuk, hogy a hír ebben a formában téves és e beállítás ellen elsősorban bizonyára az igazi függetlenségiéket tiltakozhatnak. A tény ugyanis az, hogy a néhai nemzeti tanács egykori elnöke: Bacso Dezső dr és néhány társa kért engedélyt folyó hó 19-re egy népgyűlésre, amelyen Batthyányi Tivadar, Ábrahám Dezső és Balla Aladár óhajtották tárgyalni „az 1918-iki lázadás eseményeit.”

Ez az, amire nem adott engedélyt a rendőrhatalóság, szabályszerűen indokolt végzésben. Tehát nem a függetlenségi és 48-as párt gyűléséről, hanem az oktobristák propaganda-járól van szó.

Hogy az 1918-iki nemzeti tanács volt tagjai az újabbkori, 1922-es nemzeti tanácshoz fordultak segítségért, mely ma „Jogvédő iroda” név alatt működik, az a mondottak után csak természetes.

A krasznójarszki tuzok érkezése.

Budapestről jelentik: A Moszkvában visszatartott krasznójarszki tuzok közül 221-en március 16-án Rigába érkeztek. Névjegyzéküket a m. kir. külügyminiszterium hadifogyó osztálya annak beérkezése után haladéktalanul közvé fogja tenni.

Tisztújítás Alsójózsán.

Alsójózsán, e hó 13-án tartotta meg a községi tisztújítást dr Somossy Béla járási főszolgabíró. A község választóközönsége valósággal elseperte a kor szellemet megérteni nem tudó, régi vezetőséget. Jellemző, hogy az előjáróság újonnan választott tagjai egyhangulag nyerték el a közbizalmat, a régi vezetőség tagjai még szavazatot sem kaptak. Főbíró lett Kerékgyártó István, törvénybíró Cs. Szabó János, esküdtek: Szabó Sándor, Gyökös József, Berecz Ferenc, Szolnoki Imre, id. Antal János és B. Nagy István, valamennyien földnélküli magyarok.

Toborzás a folyamórségre.

A folyamórség toborzótisztja a megyehaza II. em. 43. számú szobájában megkezdte működését. Hivatalos órák 9-13-ig. Jelentkezési feltételek a városban kifüggesztett „Felhívások” szerint.

A ref. presbiterium ülése. A debreceni református egyház ma, szombaton délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozaton több érdekes ügy szerepel. Ez alkalommal teszik le Eklly József, Farkas Sándor és Birinyi Imre behívott presbiterok az esküt, napirenden van ezenkívül az előkészítő és gazdasági bizottságnak jelentése több nemesszivő alapítványról és tudományról, ugyancsak Battazár Dezső püspök leirata a kórházi ingyenes temetések ügyében. Tárgyalni fogják a ref. iskolák tandíjának fel-emelését és a fizetési díjak életbeléptetését, amit az 1921-22. iskolai év második felétől kezdődőleg terveznek Felfogják emelni az internátusi díjakat is. A tárgysorozat utolsó pontján szerepel az ülés legérdekesebbnek ígérkező eseménye: Szele György lelkész lemondása a felső leánynevelő intézeti igazgató tanács elnöki tisztségéről. Szele György Battazárnak és Degenfeldnek a Dóczy-intézettel szemben tanusított magatartása miatt mondott le.

Biztosítva van a köztisztviselők zsr-ellátása.

Budapestről jelentik: Egyik tegnap esti lap olyan hírt közöl, mely szerint a köztisztviselők szövetkezete a szövetkezeti programjának megállapítására alakult bizottság elhatározta 130 vagon további zsr-kiértel be-vásárlását. Illetékes helyen nyert értesülés szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak, amennyiben a köztisztviselők zsr-szükségele hosszú időre biztosítva van.

A református főgimnázium március 15-iki ünnepélyén a következő felülfizetések történtek:

Csiszár Sárika 100, Balogh Istvánné 85, Baltazár Dezső 33, id. Kiss Ferenc 20, Márk Endre 20, Karai Sándor 20 korona. A felülfizetésekért ezután mond köszönetet a rendezőség.

Jeruzsálemi zsidók egymás között.

Jeruzsálemi arab forráshól jelentik, hogy a cionisták és az orthodox zsidók között éles szakadás támadt. A kormány szükségesnek látta, hogy a rabbiknak rendőrségi védelmet bocsásson rendelkezésükre azok ellen a tulkapások ellen, amelyeket a zsidók követtek el az orthodox templomokban.

Német és francia társalgási órákat ad perfeit német és francia urnő.

Bővebbet a szerkesztőségben d. u. 6-7 óra között.

A tejellátás foglalkoztatja most az illetékes körök figyelmét, minek kapcsán a napilapok is kiemelik azt a valóságot, hogy a főváros tejellátását intéző öt vállalat közül csupán a Magyar Gazdák „Gaga” Tejüzeme R. T. az, amely nem kimélve a költséget és a fáradságot, a kormány intencióinak is megfelelően 2 millió korona befektetéssel vidéki gyűjtő és feldolgozó telepet létesített. Az illetékes helyről jött elismerés és maga a valóság fényes bizonyítéka a vállalat tüke erőssége mellett annak is, hogy a vállalat a közérdek szem előtt tartásával fejti ki tevékenységét. A cellömölki telep különben további fejlesztés alatt áll: most van folyamatban a nagyban sajtgyártásra való berendezkedés. Minthogy a tejtermelők és egyéb tejérdekeltségek mindinkább szélesebb körben csatlakoznak, így még nagyobb érdekeltég kifejtődése van előtérben, az üzem igazgatósága legutóbbi ülésén több, a cellömölkihez hasonló telep felállítását határozta el. Terve van véve Budapesten az újkor technika mai színvonalán álló központ építése is.

Az egységes párt hivatalos jelöltje a nádud ari kerületben.

A nádudvari választókerület összes községeiből Debrecenben összegyűlt vezető egyéniségek a legközelebb mult napokban nagy lelkesedéssel jelölték az egységes párt programjával dr Petri Pál miniszteri tanácsost a kerület képviselőjéül. A jelölésről táviratilag értesítették és üdvözlötték az egységes párt elnökét, nagyatádi Szabó Istvánt, valamint gróf Bethlen Istvan miniszterelnököt és gróf Klebelsberg Kunó belügyminisztert. A központi pártvezetőség a jelölést hivatalosan is elismerte. Petri Pál dr, aki a miniszterelnökségen Bethlen gróf legközelebbi munkatársai közé tartozik, a napokban lejön a kerületbe, ahol általános örömmel várják.

Husfűtölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

március 18.

A pétervári vörös katonák éjjel lopnak és rabolnak. Párisból jelentik: A Posztyeduyija Novosztijai helsingforsi értesítése szerint a vörös hadsereg pétervári csapatai kétségbeesett helyzetben vannak. A katonák egyrésze rendőri szolgálatot teljesít az utcákon, de igen masszai — csak akkor kapnak kenyeret, ha van. Igaz ugyan, hogy néha hat tontot is kapnak egyszerre, de gyakran napokon át kenyertelenek bójtólni, ha az élelmezési vonat késik. Nappal a vörös katonaság nagy része a városban dolgozik, kenyeret keres, este és éjjel pedig elmegy lopni, rabolni, mert amit nappal keres, az kevés a megélhetésre. Karácsonykor igen sok vörös katonát bocsátottak haza hosszabb szabadságra. Most a szabadságidőt meghosszabbították március huszadikáig (orosz naptár szerint), hogy ez alatt ne koljen őket a kaszárnyában élelmezni.

Haszonárverés városi telkekre. A városi tanács tegnap délelőtt csekély érdeklődés mellett haszonbérleti árverést tartott a város tulajdonát képező Wesselényi tér 12. sz. alatt levő 1200 négyszögöl, eddig is faraktár céljaira használt tér bérbeadására. A haszonárverésen dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnökölt és az árverésen résztvett Magoss György városi tisztii főügyész is. A bérbeadandó területre, melynek bérlete 1922 október 1-től 1928 szeptember 30-ig tart, mindössze ketten árvertek: Toth Béla és Brunn Zsigmond. A bérbeadandó területért a 10 ezer koronás kiáltási árral szemben legtöbbet ígért Brunn Zsigmond, aki évi 20 ezer korona bérösszeget ajánlott meg. Ezzel a haszonbérleti árveréssel egyidejűleg került volna árverés alá a Hadházi-utca 16. számú, 286 négyszögölnyi városi telek, melynek kiáltása ára 80 ezer korona volt. Erre azonban nem akadt árverelő, tehát annak bérbeadására a tanács újabb árverést fog kitűzni.

Munkanélküli asztalosok és cipészek Budapesten elhelyezhetők. Az asztalosok épület és műbort munkára, a cipészek finomabb szegés és varrott munkára kerestetnek nagyobb üzemekbe. Jelentkezni lehet Piac-utca 68. I. em. dr. Szabó Pálnál, a Keresztényszocialisták körületi titkáranál este 6—7 óráig.

Baleset a Patkógyárban. Tegnap délelőtt súlyos baleset történt a Patkógyárban. Kovács Juliánna munkásleány kezét elkapta az egyik gép s összemorzsolta. Súlyos sebével beszállították az egyetemi klinika külső telepére.

NAPIREND

Szombat 1922 március 18

Prot.: Sándor. Kath.: J. Cyril

Közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig. d. u. 3—5-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „A bogáti aranyasszony”, Than Gyula népszínművének bemutató előadása bérletszűnetben.

Modern kabaré (Petőfi-tér). Előadás este háromnegyed 9 órakor

Intim kabaré (Petőfi-tér) előadás este fél 9 órakor.

Apolló mozgó előadása 5, 7, 9 órakor kezdettel.

Urania mozgó előadások 5, 7, 9 órakor.

A debreceni Hitelbank közgyűlése d. e. 11 órakor.

A ref. presbiterium ülése d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében.

Az Éme közgyűlésén d. u. 5 órakor előadást tart dr. Fabián Antal (Egyház-tér 13)

Dr. Tankó Béla és Varga Zsigmond egyetemi tanárok előadása a Népszénerű Főiskolán 5 és 6 órakor a kollegiumban.

A DHASE klubestélye a Magyar Házban este 8 órakor.

A mátai faszor. A mátai biztos legutóbb beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben a mátai faszor folytatálagos pótlásaira 200 darab körifacsemetét kért, egyidejűleg pedig a munkálatok költségeinek fedezésére 5 ezer korona hitelt. A beadvány legközelebb a tanács elé kerül.

Tégláson is megalakul az ébredő csoport. Az ébredő magyarok egyesületének debreceni csoportja március 26-án, vasárnap népgyűlést rendez Tégláson és megalakítja ott is a helyi csoportot. A téglási ébredő gyűlésen a bősörményi, dorogi és hadházi csoportok is küldöttségekkel fognak résztveenni dr. Iványi Béla egyetemi tanár és a debreceni vezérkar vezetése alatt. A gyűlésre meghívták Budaváry László nemzetgyűlési képviselőt is.

Move-közgyűlés. A Move Debrecen városi és hajdúvármegyei főosztálya f. hó 30-án csütörtökön délután 4 órakor tartja a vármegye, háza kistanácstermében évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár jelentés a múlt évről. 3. Sportügyosztály jelentése a múlt évről. 4. Ez évi költségvetés jóvá hagyása. 5. Részleges tisztújítás és számvizsgáló bizottság megválasztása. 6. Esetleges indítványok.

Megalakul az egységes párt Debrecenben. Csütörtökön délután a főispán meghívására megbeszélésre jöttek össze a helyi politikai élet minden frakciójából a vezető egyéniségek és elhatározták, hogy a kormányhazafias építő munkáját támogatni kívánják és megalakítják az egységes pártot. Az előkészítő munkálatok mielőbbi elvégzésére tizenöt tagu szűkebb bizottságot küldtek ki.

Tolvaj kocsis. Hevesi Gábor hajdusovátai földbirtokos feljelentést tett a rendőrségen kocsisa: Povarszai Sándor ellen, aki ellopott tőle 3 darab ezer koronást, egy új kalapot, lábszárvédőt, élelmiszert s azután megszökött. A rendőrség elrendelte körözését. A kocsis 20 éves, középtermű, barna haja, himlőhelyes és pattanásos arcú.

Utóárverés a Bucsai-teleki birtokra. A városi tanács e hó 20-án a Bucsai telek cserépvető birtok bérbeadására haszonbérleti árverést fog tartani. Ugyanis erre a birtokra már korábban megtartották a haszonárverést, azonban Gódeny Ferenc a legmagasabb bérleti árral szemben a birtokra évi 220 ezer korona haszonbért ígért utóajánlatként.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!



A tőzsde

Magyar korona: 63.

A korona magasabb zürichi jegyzése, de különösen a bécsi tőzsde nagyarányú ellanyhulása folytán bár elég forgalom mellett a tegnapi alacsonyabb árfolyamok kerültek már nyitáskor felszínre. A tőzsdei későbbi folyamán a csökkenő tendencia kisebb kilengések mellett tovább folytatódott, sőt egyes értékeknel határozott lanyhasággá fejlődött.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 1925, Osztrák hitel 760, Angol-Magyar 835, Leszámitoló bank 835, Magyar-Olasz 308, Jézus hitelbank 260, Hazai bank 615, Salgó 699, Rimánurányi 2925, Köztű 875, Déli vasút 1575, Általános 4975, Keresk. bank 6975, Általános takarékp. 1120, Pesti hazai 24800, Borsod-miskolci 3600, Concordia 2325, Budapesti gőz. 6175, Gízella 2450, Hungária 2675, Viktória 7950, Beocsini 6950, Kohó 6900, Általános közszén 12550, Urkányi 6850, Adria 7300, Atlantic 3025, Levante 7500, Trust 2200, Gans-Danubius 40300, Ganz villamos 7250, Lipták 521, Magy. acél 2750, Schlick 1070, Wörner 570, Brassói 4500, Izzó 5900, Spódium 2700, Hazai faterm. 1900, Klotild 3440, Erdő 750, Nasic 18600, Neuschl Licht 495, Orsz. fa 1075, Telefon 4400.

Valuták

A valutapiac a magasabb zürichi koronajegyzés hatása miatt igen lanyha volt és az osztrák korona és a márka kivételével az összes értékek jelentékeny árvesztéséget szenvedtek. A dollár jóval a 800-as nivó alatt zárt.

Napoleon 2925—75, Angol font 3500—540, Dollár 788—98, Francia frank 7050—7100, Márka 292—302, Lira 3950—3975, Osztrák kor. 4000—11.00 Rubel 3900—4000, Lei 580—590, Szokol 1380 395, Svájci frank 15950—16050, Korona dinár 875—885, Lengyel márka 19 25.

Devizák

Amsterdam 295—05, Koppenhága 166—00

—16700, Krisztiania 14000 14400, London 3475—3525, Berlin 29000—30000, Milánó 3975—4000, Páris 7150—7375, Prága 137500—138500, Stockholm 20600—21000, Srájc 16000—16100, Bécs 1125—1225, Zágráb 22500—23500, Newyork 79000—80000.

Zürichi zárlat

Berlin 18600 Holland 19300, Newyork 515, London 2235, Páris 4610, Milánó 2600, Brüsszel —, Prága 90000, Budapest 63, Zágráb 16000, Bukarest —, Varsó 12, Bécs 750, Osztrák lebélyezett 750

Utótőzsd

A hangulat ismét barátságos. A márka ellanyhult, szilárd volt az osztrák korona

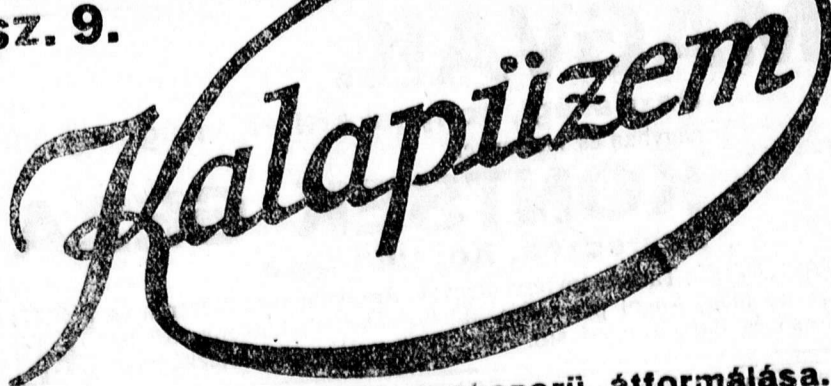
és a márka, vásárolták a dinárt. Dollár 799, osztrák korona 11 és bétnyolcad, lei 593—95, márka 296—97, szokol 1380—83, dinár 930, angol font 3500, lira 40 fr. frank 74, sv. frank 155.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén a malmok alacsony árajánlattal léptek fel és így a lanyhaság határozott jelei mutatkoztak. A kenyérmagvak gyengén tendáltak és a tegnapi alacsonyabb árfolyamok kerültek felszínre. — Az árak a megfelelő kereslet folytán drágultak, az üzlet azonban kis kereklet között mozgott. Feltűnően vásároltak spekulációra zabot, amelynek árfolyama megszilárdult.

60 szebbnél-szebb szalmakalap modell választékkal vezet a PIAC-UTCA

SZ. 9.



Női- és férfikalapok szakszerű átfarmálása.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2820—2850, fehérmegyei 2810—2825, pestmegyei 2810—2825, rozs 1975—2000, takarmány 2000—2075, sórárpa 2020—150, köles 2100—2200, zab 2160—2200, tengari 2350—390, repce 35—37, Korpa 1490—1500.

Előfordult kötések. A forgalom csekély volt és a piac elhanyagoltnak mondható. Rozs 2 vagon 2050 ab Budapest, zab 5 vagon 2165 ab Budapest urasági tétel 1 vagon 2100 ab állomás, 3 vagon 2250 ab Budapest.

A liszt és örmények piaca igen szilárd, azonban a kereslet tartózkodása folytán üzlet nem jött létre. A hangulat a magas árak miatt nyomott.

Sertésjelentés

Szabad vásári maradvány 393 sertés, és 30 sülldő, érkezett 343 sertés és 186 sülldő. Összesen 736 sertés és 48 sülldő. Eladatott 230 sertés, maradvány 506 sertés és 48 sülldő.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 100—120 könnyű 78—110.

Zártvásáron mindössze 3 darab sertés kelt el.

Dollárt,

ARANY, EZÜST pénzt, mas idegen pénzt legdrágábban vessz

Simon Bankiroda DEBRECEN, Kossuth-u.11. Idegen hifizetések legolcsóbban. T. 903.

INGYEN KAPJA A

Szózatot,

ha a művészestélyre előfizetési jegyet vált.

Jegyelővétel: Hirtalperjesztő Válat. Varga-utca 1. sz. alatt.

— **Wildwest Berlin villanegyedében.** Berlinből jelentik: A német főváros villanegyedében egy idő óta valóságos rablóvilág ütötte fel tanyáját. Vakmerő síhederek néhány nap óta állandó izgalomban tartják Zehlendorf Westet. Revolverekkel és kerékpárokkal felszerelve, már a kora esti órákban a villanegyed utcáin eserkésznek és nem egy áldozatot szedtek már, köztük egy-egy súlyosabb kimenetelű rablási eset is történt. A rablócsapat munkáját nagyban elősegíti az utcák hiányos világítása. Zehlendorf lakosai hiába fordulnak a hatóságokhoz az utcai világítás élénkítéséért, minduntalan azt a teljesen elhibázott választ kapják, hogy Berlin többi részeivel szemben ezt a negyedét sem részesíthetik előnyökben. Így nyolc óra után senki már nem mer az utcára lépni, ha nem akarja magát bajnak kitenni. A rendőrség eddig teljesen hasztalanul vonult ki a rablócsapat ellen, mely nappal ismeretlen helyeken húzódik meg és munkásságát csak a sötétség beálltával kezdi el.

— **A Szent Erzsébet Nőegylet** március 20-án tanfolyamot nyit játék újdonságok, husvéti tojások, lampaernyő, nyári és hazicipő, nyakkendő készítéshez. Az érdeklődők mielőbb jelentkezzenek öv. Engesszer Józsefné urnónél Timár-utca 5.

— **Férfiszabó mesterek figyelmébe.** Március 19-én d. e. fél 10 órakor tartja a szakosztály évi rendes közgyűlését, melyre kérem a tagok minél számosabb megjelenését. Soó.

— **A vasmunkások bérmozgalma.** Budapestről jelentik: A vasmunkások bérmozgalmaiban a mai napig is alig történt valami változás. Nagyobb változás csak a holt napra várható, amikor legalább is elvi nyilatkozattételre kerül a sor. A keresztény-socialista vas-és fém munkás szakszervezetek vezetői felkérték a miniszterelnököt, hogy tekintettel a széles és nagy károkat okozó üzembeszüntésekre, békéltető akciót kezdjen a munkások és a munkaadók között.

— **Hirdetmény a haszonállat vizsgálatáról.** A tavaszi haszonállat vizsgálat tárgyában kiadott 50.280-1922. évi m. kir. földművelésügyi miniszteri rendelet alapján kibocsátott hirdetmény pótlásaképpen a városi előjáróság közhírré teszi, hogy a városi tanács határozata folytán a vizsgálat sorrendje változást szenved annyiban, hogy március 23-án a Szepes és Ebes helyett a kadareai csárdánál a Kis- és Nagyhegyes és Cuca puszták gazdái, március 29-én pedig ezek helyett a Vecsey-föld végénél a Nagyszepes és Ebesnek a Jámor-dűlőtől keletre eső részén levő tanyái gazdák lovai vizsgálatnak. Egyébként a március 1-én kibocsátott hirdetmény többi határidejére kitöltött vizsgálatok változatlanul megtartatnak.

— **Halálozások.** Molnár Mihály ref. 2 éves, Lux Ferenc izr. 68 éves, Csókas Tibor ref. 20 hónapos, Bakura János ref. 39 éves, Madarasi Mihályné Lendvai Julianna ref. 70 éves, Horváth Miklósné Szabó Róza ref. 36 éves, Hvilman Izidor izr. 77 éves, Racz Béla ref. 1 hónapos.

SPORT

OO

A bajnokság állása. Most, a tavaszi bajnoki küzdelem előtt nem lesz érdektelen bemutatni a bajnokság állását, úgy, ahogy az az őszi küzdelem után kialakult. Első a KASE veretlenül, de nyomában van a DEAC, amelynek az őszi mérkőzésen még egy lejátszatlan mérkőzése is van. A kiesés veszélye a KTE-t és a DVSC-t fenyegeti, bár valószínű, hogy a DVSC rövidesen elkerül az utolsó előtti helyről s előkelőbb helyet fog elfoglalni. A bajnoki sorrend jelenleg a következő:

	Állás	Előző	Utóbbi	Összes	Pontszám
1. DKASE	7	7	—	21	5 14
2. DEAC	6	3	2	11	5 8
3. KSE	7	3	2	11	6 8
4. NyTVE	6	2	2	7	8 6
5. DTE	7	2	3	7	6 6
6. DMTK	7	1	3	7	12 5
7. DVSC	7	1	2	9	11 5
8. KTE	7	7	1	5	7:23 3

A vasárnapi mérkőzések bírái. A vasárnapi mérkőzéseket a következő futballbírók vezetik: DEAC—DTE fővárosi bíró, DKASE—DVSC Bródy Barna, DEAC II.—DTE II. Balog Imre, DKASE II.—DVSC II. Káldy Zsigmond.

Atletikai tréning megkezdése. Felkértem a MOVE Debreceni Sport Egylet és a Debreceni Egyetemi Atletikai Club atlétizálni szándékozó tagjait, hogy a DEAC sporttelepén vasárnap 16 és esütörtökön fél 18 órai kezdettel tartandó mezei futó tréningen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg. Mindenki hozzon magával sportinget, nadrágot és egy pár elhasznált félcipőt. A mezei futó tréningeken mutatott formák alapján lesznek ugyanis a közeljövőben megtartandó mezei futóversenyre a csapatok kiállítva. *Hadrázy Dezső.*

Magyarország a párisi Olympiaszon. Budapestről jelentik: *Muzsa Gyula*, a Magyar Olympiai Bizottság agilis elnöke e héten levelet kapott a Nemzetközi Olympiai Bizottságtól Párisból, amelyben a június első hetében tartandó igen fontos konferenciára bizta meg a nemzetközi olympiai ügyeket intéző Comité Executive, a végrehajtó bizottság.

SZÍNHÁZ.

OO

HETI MŰSOR

Szombaton: Bogáti aranyasszony.

Szamosy Elza, Ferenczy Anna és Forró Pál művészestélye, melyet március 23-án, esütörtökön tartanak az Arany Bika dísztermében, minden tekintetben elsőrendű művészi cséménynek ígérkezik. *Szamosy Elza*, a műtánc ünnepe diva, repertoárjának legértékesebb számaival lép a debreceni közönség elé: a „Sámsón és Delila”, a „Mignon” és a „Carmen nagy áriái” éneklé, azonkívül Strauss-dalokat fog előadni. *Ferenczy Anna* klasszikus táncosnő

Chopin, Grieg és Brahms műveiből állította össze debreceni műsorát. *Forró Pál*, a kitűnő író, mint előadó mutatkozik be a debreceni közönségnek; a szerelemről beszél s közben meghallgatja a közönség kérdéseit, melyekre a műsor második részében válaszol és beszélni fog a táncról. Egytől-egyik nagyértékű és igen értékes számból áll a műsor, amely természetesen felkeltette a közönség széles körű érdeklődését. Jegyek a Méliusz-könyvkereskedésben kaphatók.

A Csokonai-színházban ma szombaton este harmadszor kerül színpadra bérletszünetben **A bogáti aranyasszony** nagy sikert elért dalos táncos újdonság.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Dosztojevszky világhírű regénye a **Félkegyelmű** Asta Nielsen térszereplésével kerül hétfőn bemutatásra az Urániában.

Elrabelt gyönyörű Erdélyünk szomorú tragédiáját mutatja be a jövő héten az Uránia az **Elnémult harangok** című filmet.

Előkelő közönség előtt, zsufoit házak mellett zajlott le a **Székely vér** tegnapi előadása. Sok viharos tapsot arattak a szereplők. A kis Halmay Imre bohókás tréfáin jóízűen nevetett mindenki. A többi szereplők összjátéka és a gyönyörű filmek is teljes meglepetést váltottak ki a közönségből. Az Uránia nézőtere szűk volt a közönségnek, szombaton és vasárnap marad még műsoron.

Atlantis II. a Sivatag királynője az Apollóban. Telt házak nézik ezt a gyönyörű francia film attrakciót, úgy hogy kérjük a közönséget jegyeit elővételeiben váltsa meg, hogy a tolongás az esti pénztárnál elkerülhető legyen. Jegyelévitel délelőtt 10—12-ig, pénztárnyitás délután 4 órakor.

Válasz többeknek. Az Apolló mozgó igazgatósága március 6-án kelt következő levelező lapot kapott: Sziveskedjenek a már itt előadott Lengyel vér-t közkívánatra újra műsorra tűzni. Ezen kívánságnak eleget téve az Apolló jövő héten péntek, szombat, vasárnap, március 24, 25, 26-án a Lengyel vér műsora a két részt egy előadáson bemutatja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Tejjes ellátást

keres garzon uri ember jobb családnál esetleg magános nőnél. Cím a kiadóban.

Bütorozó

szobát keresek folyó hó 15-ére takarítással. Cím a kiadóban.

Bodán

a harmadik dűlőn Elek Gáborné szomszédságában kitűnő termék jökarban levő 720 négyszögöl szálló házzal együtt eladó. Értekezhetni Hajduböszörményben Fekete Sándorral, Vasúti körút 1634.

Bélyeggyűjtemény

és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1385.

Lófogó
vetni való tengeri eladó.
Bethlen-utca 4.

Olcsó és izléses

ruhák, kosztümök, kabátok készülnek
ösv. **Komlóssy Imréne** varrodájában
Faragó-utca 7. szám.
Tanuló leány felvétetik.

LőbléH.

ecetgyár.

Debreczen,
Szalkai-utca 5. sz.
Vegyztiszta szeszecet
gyártása

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
Károly 12.

Könyvkötéseket

bőrtárcák javítását
jutányosan készíti

Szentpétery Miklós
könyvkötő, Arany János-u. 36.

MAGVAK.

Gazdasági, konyhakerti és virágmagvak
nagyban és kicsinyben

KONTSEK GÉZA

Debreczen, Kossuth-utca.

KAPHATÓK: Takarmányrépa magvak, Arankamentes Lucerna és Lóhere mag, Angol perje, Pázsitfűmag, Muhar, Bükköny, Köles, Borsó és Bab, Tengeri stb. stb. Raffia, Rézgálic, Rézkénpor.

Arany csipke fa és üveg-gyöngy

zsett és különféle kézimunka újdonságok
áruháza
ELSŐ DEBRECZENI
Kézimunka és Műhímző
Iparvállalat, SZÉCHENYI-UTCA 1. SZÁM.

Kis ház

jökarban, 950 négyszögöl telekkel
konyhakertnek kiválóan alkalmas
fekete agyagföld Nemes-utca 7.
szám (Tócs kert.)

eladó.

Értekezhetni a „HAJDUFÖLD”
szerkesztőségében délután 6 óra-
kor Piacz utca 59. szám alatt.